

Univerzita
Pardubice
Fakulta
ekonomicko-správní

Analýza pojistných produktů pro podniky

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a provoz podniku
Autor práce: Jiří Růckl
Vedoucí práce: Mgr. Hana Boháčová, Ph.D.

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jiří Rückl**
Osobní číslo: **E18449**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Analýza pojistných produktů pro podniky**
Zadávací katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analyzovat hlavní možnosti pojistné ochrany podnikatelské činnosti.

Osnova:

- Pojišťovnictví a jeho vývoj u nás.
- Možnosti pojistné ochrany.
- Analýza podnikatelských rizik.
- Návrh pojistného programu.

Rozsah pracovní zprávy: **35**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- DUCHÁČKOVÁ, Eva. Pojištění a pojišťovnictví. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2015. 306 s. 978-80-87865-25-5.
GMENTOVÁ, Eva. Pojištění v kostce. Vyd. 1. Praha: Knihy Radosti, 2020. 88 s. ISBN 978-80-906748-7-5.
JANATA, Jiří. Pojištění a management majetkových podnikatelských rizik. Vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 2004. 87 s. ISBN 80-86419-64-9.
MARTINOVIČOVÁ, Dana. Pojištění podnikatelských subjektů. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Hana Boháčová, Ph.D.**
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2020

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Práci s názvem Analýza pojistných produktů pro podniky jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne

Jiří Rückl v. r.

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu pojištění podnikatelských subjektů, seznámení s pojistným trhem, základními pojmy v risk managementu a podnikatelskými riziky. První dvě kapitoly popisují pojišťovnictví jako specializovanou oblast finančnictví a subjekty působící a pojistném trhu. Třetí kapitola se věnuje risk managementu a činnostem, které zahrnuje. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na pojistnou ochranu podniku. Uvádí druhy rizik a možnosti pojistné ochrany, které je možné na našem trhu sjednat. Pátá kapitola analyzuje podnikatelská rizika a vyhodnocuje nabídky na pojištění jednotlivých pojistitelů.

Klíčová slova

analýza pojištění, podnikatelská rizika, pojištění, pojistná ochrana

Annotation

The bachelor's thesis focuses on the analyze of enterprice insurance, introduction to the insurance market, basic concepts in risk management and business risks. The first two chapters describe the insurance industry as a specialized area of finance and entities operating and the insurance market. The third chapter deals with risk management and the activities it includes. The fourth chapter focuses on the insurance protection of the company. It lists the types of risks and insurance protection options that can be arranged in our market. The fifth chapter analyzes business risks and evaluates the insurance offers of individual insurers.

Key words

insurance analysis, business risks, insurance, insurance protection

Obsah

Úvod.....	9
1 Pojištění a pojišťovnictví	10
2 Pojistný trh.....	10
2.1 Subjekty pojistného trhu	11
2.2 Pojišťovny	11
2.3 Zajišťovny	11
2.4 Pojišťovací zprostředkovatelé	11
2.5 Regulace a dohled	12
3 Risk management.....	12
3.1 Identifikace rizik	13
3.2 Ocenění a kvantifikace rizika.....	14
3.3 Redukce a kontrola rizika.....	15
3.4 Finanční eliminace důsledků rizika.....	15
4 Možnosti pojistné ochrany podniku.....	16
4.1 Klasifikace podnikatelských rizik	17
4.1.1 Výrobní rizika	17
4.1.1.1 Živelní pojištění majetku	17
4.1.1.2 Pojištění technických rizik	18
4.1.1.3 Pojištění zemědělských rizik	18
4.1.1.4 Pojištění pro případ odcizení	19
4.1.1.5 Pojištění přerušení provozu	19
4.1.1.6 Pojištění obecné odpovědnosti podnikatele.....	19
4.1.2 Ekonomická rizika	21
4.1.2.1 Pojištění finančních rizik.....	21
4.1.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem	22
4.1.2.3 Pojištění odpovědnosti členů orgánů společnosti (D&O)	22
4.1.3 Obchodní rizika.....	23
4.1.3.1 Pojištění odpovědnosti způsobenou výkonem povolání.....	23
4.1.4 Informační rizika.....	23
4.1.5 Sociální rizika	24
4.1.5.1 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnanci.....	24
4.1.5.2 Pojištění příjmů v době pracovní neschopnosti.....	25

4.1.6	Rizika technická.....	25
4.1.7	Rizika logistická	25
4.1.7.1	Pojištění odpovědnosti silničního dopravce a zasílatele	25
4.1.7.2	Havarijní pojištění motorových vozidel	26
4.1.7.3	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.....	26
4.2	Další druhy pojištění odpovědnosti podnikatelů.....	26
4.2.1	Pojištění profesní odpovědnosti.....	26
4.2.2	Pojištění odpovědnosti za stavebně montážní činnosti.....	27
4.2.3	Pojištění křížové odpovědnosti.....	27
4.3	Pojištění velkých rizik.....	27
5	Analýza rizik vybraného podnikatelského subjektu	28
5.1	Klasifikace rizik vybraného subjektu.....	29
5.2	Současná pojistná ochrana vybraného subjektu.....	31
5.3	Analýza nabídek vybraných pojišťoven.....	33
5.3.1	Modelace Alfa pojišťovny	33
5.3.2	Modelace Beta pojišťovny	34
5.3.3	Modelace Gama pojišťovny	34
5.3.4	Modelace Delta pojišťovny	35
5.3.5	Modelace Epsilon pojišťovny	36
5.4	Vyhodnocení nabídek pojišťoven	36
	Závěr	41

Úvod

Institut pojištění existuje již dlouhou dobu. Než se dostal do současné podoby, musel projít dlouhým vývojem. V dnešní době je jen těžko představitelné, že by někdo pojištění žádným způsobem nevyužíval. Pojištění chrání před negativními dopady naše domy, vozidla a náš další majetek. Dá se říci, že i naše zdraví, i když to se bohužel v některých případech, na rozdíl od majetku, znovu pořídit nedá.

Na pojistném trhu se pohybuje celá řada podnikatelských subjektů, jejichž názor na pojištění se bude lišit podle zažitých zkušeností. V dnešní době plně mnoha různých rizik by provozování podniku bez adekvátního pojištění bylo opravdovým hazardem. Aby mělo pojištění smysl a bylo co nejefektivnější, musí se podnik zaměřit na rizika, která mohou vyplynout z jeho provozu a která ho reálně ohrožují.

Cílem této práce je sestavení obsahu, který by měl pomoci navrhnout optimální pojistnou ochranu podniku. V práci bude popsán celý proces, který zahrnuje posouzení rizik, která podniku hrozí a výčet pojistitelných nebezpečí. Procesem pro stanovení optimální ochrany by měl projít každý podnik, který chce efektivně nakládat se svými finančními prostředky. Identifikaci rizik může provést podnik samostatně, nebo je možné obrátit se na pojišťovací zprostředkovatele, kteří se provedení důkladné analýzy věnují.

V teoretické části bude popsán význam pojištění a jeho dělení. Zmíněny budou subjekty objevující se na pojistném trhu a jejich činnosti, kterými se zapojují do procesu pojišťovnictví. Uvedeny budou také základní pojmy v rámci risk managementu a jeho jednotlivé postupy. Popsána bude klasifikace podnikatelských rizik a druhy možných pojištění. Zmíněny budou také příslušné právní předpisy, které pomáhají upravit rozsah povinnosti pojištěného k náhradě škody v rámci odpovědnostního pojištění. Poslední kapitola teoretické části je věnována problematice pojištění velkých rizik.

V praktické části se tato práce bude věnovat analýze vybraného podnikatelského subjektu, který bude posuzován dle svého podnikatelského zaměření a provozu. Hodnoceny budou následně předložené nabídky pojistitelů pro sjednání nového pojistného programu. Nabídky budou posuzovány dle rozsahu pojištění a výše pojistného. Hodnocení budou přímo i jednotliví pojistitelé. Součástí praktické části bude vypracování scoring modelu na základě vybraných kritérií. Po jeho vyhodnocení bude pro daný subjekt vybrána optimální pojistná ochrana.

1 Pojištění a pojišťovnictví

Každý podnikatelský subjekt čelí v rámci své existence rizikům, které mohou vycházet z vnitřního i vnějšího prostředí a je třeba připravit se na jejich finanční dopady. Ty mohou být kryty z vlastních zdrojů, nebo v rámci pojištění u některé specializované instituce. Pojem pojištění lze užít ve více souvislostech. V tomto případě mluvíme o nástroji pro finanční eliminaci dopadů nahodilých událostí. (Ducháčková, 2015)

Z právního hlediska se pojištění člení na dobrovolné a povinné. Dobrovolné pojištění je takové, o jehož sjednání rozhoduje pouze zájemce o pojištění a nenařizuje ho žádný právní předpis. Povinně smluvní pojištění je upraveno právním předpisem, který podrobněji stanovuje obsah a konstrukci pojištění. (Ducháčková, 2015) Příkladem povinně smluvního pojištění je odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla, které je upraveno Zákonem č. 168/1999 Sb.

Zákonné pojištění je povinné pojištění, u kterého povinnost pojištění pro určité subjekty nebo profese vyplývá přímo ze zákona. (Ducháčková, 2015) Jedná se například o advokáty (Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů), lékaře (Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů) nebo architektky (Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů). (Páleník 2007)

Pojišťovnictví je specializovaná oblast finančnictví. Jedná se o nevýrobní odvětví, které efektivním způsobem tvoří a rozděljuje pojistné rezervy. Poskytuje pojištěnému subjektu pojistnou ochranu před vznikem škody tím, že přenáší riziko ztráty na pojistitele. (Černohorský, 2011)

2 Pojistný trh

Jedná se o místo, kde dochází ke střetu nabídky a poptávky po pojištění a zajištění. Předmětem obchodu je přenos rizika. Pojištění není nástroj, který by pojištěného rizika zbavil, ale nabízí možnost náhrady formou pojistného plnění v případě, kdy pojistné nebezpečí způsobí škodu. (Ducháčková, 2010)

2.1 Subjekty pojistného trhu

Subjekty pojistného trhu jsou zákazníci, pojišťovny, zajišťovny, pojišťovací zprostředkovatelé, Česká národní banka, Česká kancelář pojistitelů, Česká asociace pojišťoven a další asociace sdružující uvedené subjekty s obdobným zájmem. (Ducháčková, 2010)

2.2 Pojišťovny

Pojišťovny nabízí pojistnou ochranu, která spočívá v přenosu rizika svých klientů. Nedochází k eliminaci rizika, ale k smluvnímu závazku vůči pojištěným, že při vzniku pojistné události dojde k poskytnutí pojistného plnění dle podmínek sjednaných v pojistné smlouvě a příslušných pojistných podmínkách. Za tuto službu platí klienti pojistiteli pojistné. Pojišťovny je možné rozdělit na specializované (zdravotní pojišťovny, pojišťovny právní ochrany) a univerzální. (Ducháčková, 2010)

2.3 Zajišťovny

Zajišťovna přebírá část rizika od pojišťovny, které jí hrozí z uzavřených pojistných smluv. Pojišťovna za takovéto pojištění hradí zajistné. Kromě zajištění poskytuje také statisticky pojistné matematické poradenství v pojišťovnictví, analýzu a průzkum pojistných rizik, finanční služby a další služby, které souvisí se zajišťovací činností. (Karfíková, 2010)

2.4 Pojišťovací zprostředkovatelé

Zprostředkovatelé plní významnou roli ve sjednávání pojištění, a to především pro podnikatelské subjekty. Podnikatelé obvykle nemají moc velký přehled o nabídkách pojišťoven a v mnoha případech si ani neuvědomují všechna rizika, která jim mohou nastat. Zprostředkovatelé jednak rozumění rizikům zákazníka a také znají možnosti pojišťoven. (Janata, 2008)

Využití zprostředkovatelů je pro podniky výhodné také z pohledu toho, že zprostředkovatel vystupuje jako odborník a dle zákona odpovídá za škodu způsobenou informací nebo radou.

Tato povinnost vyplývá z § 2950 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník: „*Kdo se hlásí jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo jinak vystupuje jako odborník, nahradí škodu, způsobí-li ji neúplnou nebo nesprávnou informací nebo škodlivou radou danou za odměnu v záležitosti svého vědění nebo dovednosti. Jinak se hradí jen škoda, kterou někdo informací nebo radou způsobil vědomě.*“

Pokud tedy zprostředkovatel nezahrne do pojištění riziko, které po uzavření pojistné smlouvy následně způsobí škodu a pojištěný nebyl na možný vznik tohoto rizika při uzavírání smlouvy ani upozorněn, má klient nárok po zprostředkovateli požadovat náhradu škody způsobenou informací nebo radou dle § 2950 zákona č. 89.2012 Sb. Občanský zákoník. Z těchto důvodů spadá také odpovědnostní pojištění zprostředkovatelů mezi povinná profesní pojištění.

2.5 Regulace a dohled

Pro zajištění finanční stability a ochrany práv pojištěných klientů je obchodování na pojistném trhu vyhrazeno pouze pro subjekty, které splní požadavky dané právními předpisy a získají povolení k provádění této činnosti. Pojistný trh je tedy trhem regulovaným a nad jeho fungováním vykonává dohled Česká národní banka. (Ducháčková, 2007)

3 Risk management

Riziko je nepředvídatelná situace, u které se díky pravděpodobnosti ví, že může nastat. Pouze není známo kdy, kde a v jakém rozsahu. Každý podnikatelský subjekt se v rámci svého podnikání vystavuje určitým rizikům. Část rizik je možné eliminovat, jiné nelze (riziko podnikání) a některé lze přenést na pojistitele. (Ducháčková, 2015)

Aby bylo pojištění, za které podnik platí nemalé pojistné, co nejefektivnější, je třeba znát hrozící rizika a možnosti, jak se proti nim chránit.

Risk management se zabývá identifikací rizik a hledáním postupů, jak zabránit jejich vzniku, popř. jak zmírnit jejich následky. Cílem je dosažení co nejvyšší bezpečnosti provozu a využití optimálních finančních a materiálových zdrojů. Dle Ducháčkové (2015) lze činnosti risk managementu rozdělit na 4 fáze:

1. Identifikace rizik
2. Ocenění a kvantifikace rizika
3. Redukce a kontrola rizika
4. Finanční eliminace důsledků rizika

Pro potřeby pojištění (a nejen pojištění) lze využít služeb rizikového inženýra. Ten na základě prohlídky podniku a prostudování související dokumentace specifikuje reálně hrozící rizika. Výsledkem jeho práce je riziková zpráva, která může sloužit jako podklad pro návrh pojistného programu. (Páleník, 2007)

3.1 Identifikace rizik

V této fázi dochází ke zjištění rizik, která mohou narušit ekonomický chod podniku. Uvažovat je přitom třeba jak nad riziky zjevnými a hmatatelnými, jako jsou požár, vichřice, vodovodní škody, tak i nad těmi skrytými, jejichž výskyt bývá spíše nepravděpodobný. Mezi skrytými riziky se nachází politická, sociální a legislativní rizika. (Ducháčková, 2015)

Jako příklad skrytého rizika ze současnosti lze uvést vládní opatření v podobě omezení provozů v rámci pandemie Covid-19. Možnost pojistné ochrany se nacházela v podobě pojištění přerušení provozu z důvodu vládních opatření.

Rizikový management by měl také provést analýzu podnikového majetku. Kontrola by se měla zaměřit na vlastní majetek, kde se tento majetek nachází, hodnotu hmotných i nehmotných aktiv a na počet zaměstnanců. Hrozící rizika mohou způsobit škody na osobách, a to jak zaměstnancích, tak i třetích osob (v podobě újmy na zdraví), majetku vlastním i cizím a finanční ztráty. Kromě pojištění vlastního majetku je třeba počítat i s možností způsobení škody na zdraví, majetku a financích třetích osob a zvolit dostačující rozsah odpovědnostního pojištění. (Ducháčková, 2015)

Ducháčková (2015) dále uvádí skupiny rizik, kterými se risk management zabývá:

- škody na majetku,
- odpovědnost za škodu,
- přerušení provozu podniku,
- chyby v řízení,

- chyby z nedbalosti,
- nedodržení technologického postupu,
- politické vlivy,
- sociální vlivy,
- přírodní prostředí.

Prvních pět skupin je v rámci risk managementu považováno za kontrolovatelné. Další čtyři za kontrolovatelné omezeně. Rizika lze také dělit dle jejich výskytu. Každé riziko se může měnit a vyvíjet s ohledem na změny prostředí. Z pohledu výskytu se rizika dělí na stálá (neustále hrozící) a občasná (pouze po určitou dobu). (Ducháčková, 2015)

3.2 Ocenění a kvantifikace rizika

V této fázi se rizikový management zabývá zjištěním, jakou váhu mají jednotlivá rizika a jaký mohou mít dopad na finanční situaci podniku. Celkový dopad rizika se hodnotí dle pravděpodobnosti výskytu rizika a výše škody, kterou může způsobit. Pro stanovení výše škody se obvykle používá maximální možná škoda. (Ducháčková, 2015)

Ducháčková (2015) dále uvádí dělení přístupů pro vyjádření velikosti dopadů:

- MAS (Maximum Amount Subject) – maximální možná škoda,
- EML (Estimated Maximum Loss) – odhadovaná největší škoda,
- PML (Probable Maximum Loss) – pravděpodobná největší škoda,
- NLE (Normal Loss Expectancy) – běžně očekávaná škoda.

Janata (2008) uvádí využití rizikové mapy pro klasifikaci rizik. Jedná se o rozdělení dle frekvence a závažnosti:

- 1. skupina – vysoká frekvence a závažnost,
- 2. skupina – nízká frekvence a vysoká závažnost,
- 3. skupina – vysoká frekvence a nízká závažnost,
- 4. skupina – nízká frekvence i závažnost.

Dle toho, do jaké skupiny riziko spadá, se následně určí přístup. Rizika z 1. skupiny je nutné řešit ihned. U rizik z 2. skupiny je vhodný přesun formou pojištění. Pro 3. skupinu nastavení

opatření, která zmírní jejich frekvenci. Poslední 4. skupina by měla být bezproblémová. (Janata, 2008)

3.3 Redukce a kontrola rizika

V rámci této fáze dochází k nastavení opatření, která mají zamezit vzniku rizika nebo případně zmírnit jeho následky. Dostupná opatření lze rozdělit na strategická a fyzická. Za strategická opatření lze považovat změnu v systému práce, zavedení bezpečnější technologie výroby a materiálů. Pod fyzickými opatřeními si lze představit instalaci EPS (elektronická požární signalizace), zvýšení zabezpečení pořízením bezpečnostních zámků nebo ochranné pomůcky pro zaměstnance. (Ducháčková, 2015)

K úplné eliminaci rizika je nutné zbavit se jeho zdroje. Takový krok je možný např. prostřednictvím outsourcingu, kterým dojde k přenosu rizikového provozu, popř. nákupem polotovarů nebo služeb u cizí firmy. V případě zmírnění dopadu rizika je nutné posoudit, zdali budou použité výdaje adekvátně využity. (Janata, 2008)

3.4 Finanční eliminace důsledků rizika

Jestliže existují rizika, kterým se nelze vyhnout a ani předejít nastavením strategických a fyzických opatření, existuje možnost finanční eliminace. Nabízí se zde dvě možnosti, a to krytí rizik mimo pojištění a prostřednictvím pojišťovny. (Ducháčková, 2015)

V případě krytí mimo pojištění může subjekt pokrýt rizika prostředky z běžných příjmů. Tento způsob je výhodný u rizik, která představují hrozbu pouze malé ztráty a neohrozí finanční situaci subjektu. (Ducháčková, 2015) V případě mapy rizik by se mohlo jednat o rizika nacházející se ve 4. skupině, tedy s nízkou frekvencí i závažností.

V případě samopojištění jde o vytváření prostředků na krytí škod z vlastních rezerv. (Ducháčková, 2015) Přistoupit lze také k vytvoření vlastního pojištění, tzv. kaptivní pojišťovny. Jedná se o druh financování rizika z vlastních prostředků, kdy dochází k založení dceřiné společnosti. Ta inkasuje mateřské pojistné a v případě potřeby poskytuje pojistné plnění. Výhodou kaptivního pojištění je, že není vázán na tržní změny ani pevně stanovené termíny úhrady pojistného. Sjednat lze i pojištění rizik na běžném trhu nepojistitelných.

Nevýhodou pak může být nepředvídatelný škodní průběh. (Janata, 2008) Krytí rizik je také možné prostřednictvím úvěru. (Ducháčková, 2015)

Nejčastější a nejbezpečnější volbou přenosu rizika je sjednání pojištění. Před vstupem do pojištění je vhodné ověřit finanční situaci pojistitele. Pojistitel přebírá pojistitelná rizika od subjektu vyjmenována v pojistné smlouvě. (Janata, 2008)

Dle Ducháčkové (2015) zkoumá pojistitel pojistitelnosti rizik především z pohledu nahodilosti událostí. Pojistitel se chce vyhnout pojištění události, u které je téměř jisté, že nastane. Další hledisko spočívá ve velikosti v případě realizace rizika. Pojistitel dále zohledňuje dosažitelnou cenu pojistné ochrany.

V případě výskytu velkého rizika lze také rozložit zatížení rizikem mezi více pojistitelů. Tento způsob pojištění se nazývá soupojištění. (Martinovičová, 2007)

4 Možnosti pojistné ochrany podniku

Z pohledu kalkulací pojistných částek a vymezení produktu se pojištění dělí na pojištění škodová a obnosová. V případě škodových pojištění existuje přímý vztah mezi vzniklou škodou a výší pojistného plnění. Plnění je tedy stanoveno dle rozsahu poškození. Zatímco u obnosového pojištění je předmětem plnění předem stanovená částka v pojistné smlouvě. Obnosové pojištění je využíváno především u úrazového a zdravotního pojištění, ale využívá se i u pojištění neživotního. Předem stanovená částka se využívá především proto, že výše škody v případě vzniku události je obtížně stanovitelná (např. úmrtí v případě životního pojištění). (Daňhel, 2010)

Škodové pojištění je takové, kdy rozsah pojištění odpovídá celkové vzniklé škodě. Z důvodu velkého rizika vzniku škody, která by ohrozila solventnost pojišťovny, se spíše přistupuje ke způsobu pojištění na první riziko. Tím se u rizika stanoví horní hranice pojistné částky. Události, které rozsahem spadají do této částky, jsou vyplaceny v plné výši. Události, u kterých rozsah škody přesahuje horní hranici pojištění, bude poskytnut limit plnění právě ve výši této horní hranice. (Daňhel, 2010)

V případě majetkových pojištění by měla pojistná částka odpovídat skutečné hodnotě pojišťovaného majetku. Čím vyšší pojistná částka, tím vyšší je také pojistné. Jestliže dojde k události, kdy se pojistná částka rovná skutečné hodnotě, pojistné plnění je poskytnuto v plné

výši. Pokud dojde při události ke zjištění, že skutečná hodnota je nižší nežli pojistná částka, má pojistitel právo (dle pojistných podmínek) k uplatnění podpojištění. To se stanoví tak, že výše škody je krácena zlomek pojistná částka lomeno skutečná hodnota. Tímto způsobem pojistitel přenáší odpovědnost na pojištěné, za dodržování souladu mezi pojistnou částkou a skutečnou hodnotou, která může být ovlivňována inflačním vývojem. (Daňhel, 2010)

Z pohledu rozsahu pojistné ochrany lze přistoupit ke dvěma způsobům. První je sjednání pojištění proti vyjmenovaným nebezpečím. V tom případě se pojištění vztahuje na rizika vyjmenovaná přímo v pojistné smlouvě. Druhým způsobem je pojištění All Risk, kdy se pojištění vztahuje na vše, co není ve smlouvě nebo pojistných podmínkách vyloučeno. Jedná se o nákladnější pojištění, jehož sjednání by mělo být diskutováno s odborníkem (pojišťovacím makléřem). (Gmentová, 2020)

4.1 Klasifikace podnikatelských rizik

Provozování podniku přináší velké množství různých rizik. Kromě rizika vyplývajícího z podnikání mohou provoz podniku ovlivňovat i další vnější rizika. Martinovičová (2007) uvádí věcné členění rizik podle obvyklých podnikových činností.

4.1.1 Výrobní rizika

Do výrobních rizik spadá dle Martinovičové (2007) pojištění proti poškození nebo zničení živelní událostí, pojištění strojů (technických rizik), zemědělských rizik, odcizení, přerušení provozu a odpovědnost vyplývající z provozní činnosti.

4.1.1.1 Živelní pojištění majetku

Živelní pojištění majetku se v základním rozsahu vztahuje na rizika požáru, výbuchu, přímého úderu blesku a pádu letadla. Souboru těchto rizik se říká flexa. Tento název se skládá z počátečních písmen anglických ekvivalentů uvedených rizik (**F**ire – **L**ighting – **E**xplosion – **f**all of **A**ircraft). Mezi další pojistitelná živelná rizika patří vichřice, krupobití, povodeň, záplava, sesuv půdy, zřícení skal nebo zemin, sesuv lavin, pád stromů, stožárů a jiných předmětů, voda z potrubí, zemětřesení a tíha sněhu a námrazy. Přestože nenaplnuje zcela

podstatu živlu, spadá do této kategorie také náraz dopravního prostředku. Předmětem pojištění je hmotný majetek, který slouží k podnikání a to jak movitý (inventář, zásoby, peníze), tak i nemovitý (stavby). (Janata, 2008)

4.1.1.2 Pojištění technických rizik

Jako předmět pojištění se u technických rizik pojišťují stroje a strojní zařízení, elektronická zařízení, stavební a montážní rizika. Rozsahem rizik se pojišťují „proti všem pojistným nebezpečím“. To znamená, že pojištěna jsou všechna rizika, která nejsou dle smlouvy nebo pojistných podmínek vyloučena. (Gmentová, 2020)

4.1.1.3 Pojištění zemědělských rizik

Pojištění zemědělství by mělo být, vzhledem k bezprostřednímu ovlivňování nepředvídatelným počasím, nezbytnou součástí podnikatelského pojištění. Plodiny je možné pojistit proti vyjmenovaným rizikům, mezi něž nejčastěji patří krupobití, požár, vichřice, povodeň nebo poškození škůdci. Jinou komplexnější, ale zároveň nákladnější možností je pojištění úrody plodin, kdy dochází k odškodnění dle nedosaženého dohodnutého hektarového výnosu. U tohoto pojištění většinou pojistitel nastaví poměrně vysokou spoluúcast, aby dosáhl dostatečné zainteresovanosti podniku směřující k co nejnižším škodám. (Daňhel, 2010)

Do zemědělských rizik spadá i pojištění hospodářských zvířat. Předmětem pojištění mohou být jak soubory zvířat (krávy, ovce, drůbež), tak i individuální zvířata chovaná ke speciálním účelům (závodní koně). Mezi pojistitelná rizika patří škody v souvislosti s uhynutím, utracením, úrazem, infekčním onemocněním, atd. (Ducháčková, 2015)

U zemědělských subjektů je také odpovědnostním rizikem škoda způsobená zvířetem, kdy zvířata mohou napáchat škody, pohybují-li se nekontrolovaně mimo zemědělský podnik. Za případné škody odpovídá společně a nerozdílně také ten, kdo měl zvíře svěřeno nebo kdo jej používá. Povinnost k náhradě upravuje § 2933 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

4.1.1.4 Pojištění pro případ odcizení

Toto pojištění se sjednává pro případ škody, kterou způsobí neznámý pachatel. Základem tohoto rizika je zmocnění předmětu pojištění po násilném překonání překážek. Tedy zabezpečení, které mělo předmět pojištění před odcizením chránit. Kromě uvedené krádeže vloupáním je možné sjednat pojištění odcizení stavebních součástí nebo vandalismu, což je úmyslné poškození pojištěné věci neznámým pachatelem. Připojistit je možné také tzv. prostou krádež. Ta se vztahuje na případy, kdy dojde k odcizení věci bez násilného překonání zabezpečení. (Páleník, 2007)

4.1.1.5 Pojištění přerušení provozu

V případě vzniku pojistné události může v souvislosti s přímou materiální škodou dojít také k přerušení provozu podniku. Ztráty v rámci přerušení mnohdy převyšují prvotní materiálovou škodu. Pojištění přerušení provozu (tzv. šomázní pojištění) se vztahuje na částečné nebo úplné přerušení procesu provozu v důsledku realizace některých z pojistných nebezpečí. Předmětem náhrady bývá ušlý zisk a náklady vynaložené po dobu omezení provozu. (Martinovičová, 2007)

Pojistná částka pro přerušení provozu se odvíjí od tzv. hrubého zisku, který se skládá z ušlého zisku (za prodej výrobků, služeb, atd.) a z fixních nákladů. Součástí pojištění mohou být také dodatečné náklady. To jsou náklady vynaložené podnikem na náhradní řešení vzniklé situace (např. objednání výroby od jiného dodavatele). (Ducháčková, 2015)

4.1.1.6 Pojištění obecné odpovědnosti podnikatele

Pojištění odpovědnosti se vztahuje na nároky, které pojištěný způsobí svým jednáním třetí straně. Podnik může být povinen k náhradě škody z důvodů upravených zákonem nebo dle podmínek sjednaných ve smlouvě. Většinu souvisejících právních předpisů nalezneme v zákoně č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník a č. 262/2006 Sb. Zákoník práce.

Odpovědnost se dělí na subjektivní a objektivní. Subjektivní odpovědnost je taková, kdy povinnosti nahradit škodu předchází skutečné zavinění pojištěného subjektu na vzniku škody. U objektivní odpovědnosti je pojištěný povinen nahradit škodu i bez předchozího zavinění.

(Ducháčková, 2015) Princip objektivní odpovědnost se v současné době aplikuje v rámci odpovědnosti mateřských, základních a středních škol.

V rámci obecné odpovědnosti lze pojistit základní pojistná nebezpečí, a to odpovědnost za újmu vzniklou v souvislosti s vlastním výkonem činnosti, s vlastnictvím a užíváním nemovitosti a způsobenou vadou výrobku, popř. vadně vykonanou prací. Pojištěnou činností je ta, kterou je podnik oprávněn provozovat. Při uzavírání pojištění se pojistitelné činnosti dokládají výpisem z obchodního rejstříku, živnostenským oprávněním, apod. Rozsahově se pojištění může vztahovat na škodu na věci, újmu na zdraví (včetně usmrcení) a následné finanční škody (škody finančního charakteru, které vzniknou v návaznosti na předcházející věcnou škodu nebo újmu na zdraví). Připojistit lze také náhradu nákladů vynaložených zdravotní pojišťovnou, regresní náhradu dávek nemocenského pojištění a čisté finanční škody (škody finančního charakteru, kterým nepředchází škody na věci ani újma na zdraví). (Ducháčková, 2015)

Porušení právní povinnosti je důvodem povinnosti k náhradě škody v případě, že dojde k porušení povinnosti stanovené zákonem. V praxi jde o tzv. obecnou prevenční povinnost, která je upravena v § 2900 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník: *„Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného. Odpovědnosti je zproští ten, kdo prokáže, že újmu nezavinil.“*

Porušení smluvní povinnosti je důvodem k náhradě újmy v případě, že pojištěný poruší povinnost vyplývající ze smlouvy. Povinnost k náhradě upravuje § 2913 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Škoda z provozní činnosti nastává, pokud k újmě došlo vlivem vlastní provozní činnosti, věci použitou při provozní činnosti nebo vlivem provozní činnosti na okolí. Odpovědnosti se pojištěný zproští, pokud prokáže, že vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo. Povinnost k náhradě upravuje § 2924 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Dalším rizikem je škoda způsobená provozem zvláště nebezpečným. Povinnost k náhradě z tohoto titulu mají podniky pracující s obzvláště nebezpečnými látkami, u kterých probíhají procesy ne zcela ovladatelné a kontrolovatelné. Povinnost k náhradě upravuje § 2925 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Škodu na odložené věci je povinen uhradit ten, kdo provozuje činnost, se kterou je spojeno odkládání věcí, jestliže věc byla odložena na místě tomu určeném nebo obvyklém. Této povinnosti se nelze zprostit ani v případě upozornění, že za odložené věci se neručí. Povinnost k náhradě upravuje § 2945 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Škoda na věci vnesené se týká toho, kdo provozuje ubytovací služby. Povinnost se týká škod na věcech, které host vnesl do ubytovacího objektu. Limit výše náhrady je omezen stonásobkem ceny ubytování. Povinnost k náhradě upravuje § 2946 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Škoda způsobená věcí použitou při plnění závazku určuje, že kdo při plnění závazku použije vadnou věc, je povinen nahradit újmu způsobenou vadou věci. Povinnosti k náhradě se není možné zprostit a upravuje ji § 2936 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Škoda na převzaté věci upravuje povinnost nahradit škodu na věci, kterou pojištěný přezval za účelem provedení objednané činnosti. Povinnosti k náhradě se lze zprostit v případě prokázání, že by ke škodě došlo i jinak, tedy i na jejím obvyklém stanovišti. Povinnost k náhradě upravuje § 2944 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

4.1.2 Ekonomická rizika

Dle Martinovičové (2007) spadá do ekonomických rizik podniku pojištění finančních rizik, pojištění obecné odpovědnosti podnikatele (viz bod 4.1.1.6), pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem a pojištění D&O (directors and officers liability insurance).

4.1.2.1 Pojištění finančních rizik

Krytí finančních rizik podniku lze na českém pojistném trhu pojistit pomocí pojištění úvěru a pojištění záruky. Pod úvěrové pojištění spadá např. pojištění pohledávek, krátkodobých vývozních úvěrů, výrobního rizika, exportních bankovních záruk, atd. Ne všechna finanční rizika jsou v České republice pojistitelná. Rizika tržní, likvidní, operační a obchodní nelze krýt žádným pojistným produktem a jejich dopady je možné zmírnit pouze sjednáním některých bankovních produktů. (Martinovičová, 2007)

Pojištění pohledávek se vztahuje na případy, kdy pojištěný dodavatel neobdržel platbu za poskytnuté výrobky nebo služby od odběratele. Důvodem neuhrzení platby pro vznik oprávněného nároku na pojistné plnění může být jak insolventnost, tak i nevěle (vyhýbání se povinnosti k úhradě) odběratele k úhradě. (Ducháčková, 2015)

Pojištění záruk se vztahuje na případy, kdy pojištěný subjekt nesplní své závazky vůči třetím stranám. Pojistitel se v jeho rámci zavazuje k úhradě částky věřiteli ve výši, která je smluvena v záruční listině. Mezi pojištění záruk patří např. pojištění smluvních záruk nebo pojištění cestovních kanceláří pro případ úpadku. (Ducháčková, 2015)

4.1.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem

Uvedené pojištění se vztahuje na škody, které výrobce způsobí vadným výrobkem nebo vadně provedenou prací, a za kterou odpovídá dle příslušných právních předpisů. (Martinovičová, 2007)

V rámci odpovědnosti za vadný výrobek je možné pojistit dva různé časové rámce. Loss occurrence a claims made. V případě principu loss occurrence jsou kryty škody, ke kterým dojde v době platnosti pojistné smlouvy neohledně na uplatnění, vyčíslení a uskutečnění náhrady. U principu claims made není naopak podstatné, kdy došlo ke vzniku škody, ale aby k uplatnění nároku poškozeným došlo v době platnosti pojistné smlouvy. (Ducháčková, 2015)

Škoda způsobená vadou výrobku se vztahuje na výrobce daného výrobku a případně i toho, kdo výrobek označil svým jménem a dovozce. Jestliže tyto osoby nejsou známé, tak za škodu odpovídá dodavatel věci. Nárok lze uplatňovat pouze u škody na věci přesahující 500€ a u újmy na zdraví. Povinnost k náhradě upravuje § 2939 zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

4.1.2.3 Pojištění odpovědnosti členů orgánů společnosti (D&O)

Toto pojištění bývá často označováno anglickou zkratkou D&O, která znamená directors and officers liability insurance. Jedná se o možnost pojištění odpovědnosti členů řídicích orgánů společnosti, kteří svým jednáním v rámci svěřené funkce mohou způsobit značné škody, za kterou odpovídají neomezeně v celkové výši a celým svým majetkem. Sjednává se tedy pro

zaměstnance, jejichž pracovní poměr se neřídí Zákoníkem práce, u kterého je stanoven limit ve výši 4,5 násobku průměrné hrubé měsíční mzdy. (Páleník, 2007)

Povinnost k náhradě škody těchto členů vychází z §159, zákona č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník, kde je uvedeno: „*Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.*“

4.1.3 Obchodní rizika

Do obchodních rizik podnikatelských subjektů patří dle Martinovičové (2007) pojištění přerušení provozu (bod 4.1.1.5), finanční rizika (bod 4.1.2.1), odpovědnost podnikatele (bod 4.1.1.6), vadný výrobek (bod 4.1.2.2) a odpovědnost za škodu způsobenou výkonem povolání.

4.1.3.1 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem povolání

Pojištění se vztahuje na škody, které způsobí zaměstnanec zaměstnavateli při plnění pracovních činností v rámci pracovněprávních vztahů. (Páleník, 2007)

Povinnost zaměstnance k náhradě škody je ustanovena § 250 zákona č. 262/2006 Sb. Zákoník práce.

Výše požadované náhrady po zaměstnanci nesmí překročit částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu. Tento limit náhrady je ustanoven v § 257 zákona č. 262/2006 Sb. Zákoník práce.

4.1.4 Informační rizika

Martinovičová (2007) uvádí, že mezi informačními riziky se nachází pojištění elektronických zařízení (telefony, notebooky, tiskárny, televize, atd.). Pojištění se vztahuje na nahodilé poškození elektroniky. Vyloučeny jsou tedy škody vzniklé z dlouhodobého působení na pojištěný majetek (např. poškození vlivem provozu, opotřebování, vlhkosti).

Do této skupiny je možné dále zařadit kybernetická rizika. Některé pojišťovny již začaly reagovat na opakující se kybernetické útoky hackerů na IT systémy, jejichž dopady znamenají vysoké finanční náklady. Základní rozsah pojištění kryje náklady na neoprávněné nakládání s údaji, povinnost pojištěného vůči dozorovým orgánům a služby odborného IT servisu. (Smejkal, 2018)

4.1.5 Sociální rizika

Do sociálních rizik podnikatelského pojištění patří odpovědnost za škodu způsobenou výkonem povolání (bod 4.1.3.1), managementem (D&O, bod 4.1.2.3), za škodu způsobenou zaměstnancům a pojištění úrazové, životní, léčebných výloh a příjmů v době pracovní neschopnosti. (Martinovičová, 2007)

4.1.5.1 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnanci

Z tohoto pojištění pojistitel uhradí za pojištěného majetkovou škodu, která vznikne zaměstnanci v rámci pracovněprávních vztahů. Pojištěný zároveň musí za škodu odpovídat (porušení právní povinnosti), případně jeho objektivní odpovědnost vyplývá ze zákona. (Páleník, 2007)

Pro případy pracovních úrazů je zákonem dána povinnost uzavření pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Tato povinnost vyplývá z vyhlášky ministerstva financí č. 125/1993 Sb.

Zaměstnavatelé mají dále možnost připojištění regresních nároků zdravotní pojišťovny. To jsou náklady, které vyplatí zdravotní pojišťovna poškozenému zaměstnanci v rámci zdravotního pojištění. Podmínkou je vznik pracovního úrazu nebo nemoci z povolání v souvislosti s pracovním výkonem a porušením právní povinnosti na straně pojištěného zaměstnavatele. (Páleník, 2007)

Škoda na odložených věcech zaměstnanců se vztahuje na předměty, které se běžně nosí do zaměstnání a při plnění pracovních úkolů byly odloženy na místě tomu určeném nebo obvyklém. Povinnost k náhradě upravuje § 267 zákona č. 262/2006 Sb. Zákoník práce.

4.1.5.2 Pojištění příjmů v době pracovní neschopnosti

Jedná se o pojištění, které dorovnává výši příjmů při pracovní neschopnosti, kdy příspěvky ze sociálního zabezpečení v době nemoci dosahují pouze části běžného příjmu. Výhody tohoto pojištění se projeví především při dlouhodobější pracovní neschopnosti. (Martinovičová, 2007)

4.1.6 Rizika technická

Dle Martinovičové (2007) spadá do technických rizik environmentální pojištění. Jedná se o pojištění odpovědnosti za škody způsobené na životním prostředí. V případě vzniku škody je zřejmě největším problémem prokázat prvek nahodilosti. Vlivy působící na životní prostředí mohly působit již delší dobu (i před začátkem samotného pojištění), případně se na nich mohlo podílet více stran. Mezi nutné podklady je tedy potřeba zařadit důkazy o příčinné souvislosti mezi příčinou (jednáním pojištěného) a následkem, podíl účasti pojištěného na vzniku škody a výběr dostatečně účinného postupu pro odstranění následků škody.

4.1.7 Rizika logistická

Do logistických rizik podnikatele patří pojištění pro případ odcizení (bod 4.1.1.4) a pojištění přepravy. (Martinovičová, 2007) Vzhledem k přepokládanému pohybu vozidel podnikatelského subjektu po pozemních komunikacích se nabízí také havarijní pojištění vozidla a odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

4.1.7.1 Pojištění odpovědnosti silničního dopravce a zasílatele

Jedná se o produkt určený pro silniční dopravce a zasílatele. Předmětem je náhrada škody na přepravovaných věcech, kdy může dojít k jejich zničení, poškození nebo pohřešování, a to za podmínky, že k tomu došlo v souvislosti s přepravou a na základě písemné smlouvy. V případě mezinárodní přepravy se pojištění řídí mezinárodní úmluvou CMR. (Páleník, 2007)

Úmluva CMR upravuje a sjednocuje vztahy, které vyplývají z přepravní smlouvy a souvisejících podmínek (Novák, 2011).

4.1.7.2 Havarijní pojištění motorových vozidel

Havarijní pojištění vozidel se vztahuje na poškození samotných vozidel při dopravní nehodě a dalších pojistitelných událostí, např. působení živlů nebo odcizení. Předmětem pojištění je vždy konkrétní vozidlo upřesněné druhem, značkou, typem, VIN kódem a přidělenou SPZ. (Páleník, 2007)

4.1.7.3 Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Využívání motorových vozidel je nezbytnou součástí provozu podniku a s tím také souvisí sjednání pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla neboli povinné ručení. Jedná se o povinné pojištění, které je přímo upraveno zákonem č. 168/1999 Sb. Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

V případě vzniku škody má poškozený na rozdíl od ostatních druhů odpovědnosti přímý nárok na náhradu škody po pojišťovně, kde je vozidlo, které způsobilo škodu, pojištěno. (Jandová, 2014)

4.2 Další druhy pojištění odpovědnosti podnikatelů

V rámci podnikatelského pojištění se objevují ještě další specifické druhy pojistné ochrany.

4.2.1 Pojištění profesní odpovědnosti

Toto pojištění je určeno pro specifické profese, které při chybném provedení své činnosti mohou způsobit značné finanční, věcné a zdravotní újmy. Dle zákona je u určitých profesí stanovena povinnost sjednání pojištění odpovědnosti. Jedná se například o advokáty, lékaře, exekutory, veterináře, pojišťovací zprostředkovatele, atd. (Páleník, 2007)

4.2.2 Pojištění odpovědnosti za stavebně montážní činnosti

Pro stavební firmy se jedná o jednu ze základních odpovědností. Pojištění se vztahuje na škody, které vzniknou v přímé souvislosti s prováděním stavebně montážní činnosti. (Páleník, 2007)

V případě velkých stavebních zakázek se mnohdy jedná o nutnou podmínku zadavatele výstavby.

4.2.3 Pojištění křížové odpovědnosti

Obecná odpovědnost se sjednává pro případy, kdy pojištěný způsobí škodu třetí osobě, která je rozdílná od pojištěného. V případě připojištění křížové odpovědnosti je možné hradit škodu, kterou způsobí pojištěný pojištěnému. Nesmí se však jednat o stejný subjekt. Uplatnění tedy najde tento druh odpovědnosti například u velkého koncernu, kde může být v rámci jedné velké smlouvy pojištěno více společností spadajících do stejné obchodní skupiny. (Páleník, 2007)

4.3 Pojištění velkých rizik

Velké pojistné riziko je označení pro specifické druhy pojištění. Definice a specifika tohoto pojištění jsou uvedena v zákoně č. 277/2009 Sb. Zákon o pojišťovnictví, zákoně č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník a zákoně č. 170/2018 Sb. Zákon o distribuci pojištění a zajištění.

Pojištění velkých rizik je specifické v tom, že dle dohody smluvních stran je možné se odchýlit od jakéhokoliv ustanovení IV. části Občanského zákoníku, která upravuje relativní majetková práva, pokud to vyžaduje účel a povaha pojištění. Pojištění velkých rizik je možné sjednat pouze jako pojištění škodové. Toto ustanovení je uvedeno v § 2872 zákona 89/2018 Sb. Občanský zákoník.

Vymezení toho, kdy se jedná o pojištění velkých rizik je uvedeno v § 131 zákona 277/2009 Sb. Zákon o pojišťovnictví.

V rámci neživotního pojištění se o velká pojistná rizika jedná v případech, kdy pojištěný splňuje alespoň dva z následujících limitů:

1. úhrn rozvahy 6 200 000 €,
2. čistý obrat 12 800 000 €,

3. průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců za zdaňovací období 250.

Výjimku, kdy se automaticky nejedná o velké riziko, tvoří dle příloh uvedeného zákona pojištění úrazu, nemoci, právní ochrany a pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním.

Jestliže pojištěný patří ke konsolidačnímu celku, pak se překročení výše uvedených limitů posuzuje na základě konsolidovaných účetních závěrek.

Pokud do profesionální činnosti pojištěného spadá pojištění úvěru a záruky, tak se jedná o velké riziko vždy bez ohledu na výše uvedené limity.

U níže uvedených pojištění se jedná o velké riziko vždy a to bez ohledu na výše uvedené limity nebo skutečnost, zdali je činnost vykonávána profesionálně či amatérsky (zákon č. 277/2009 Sb. Zákon o pojišťovnictví, příloha č. 1 část B, body 4 až 7, 11 a 12):

- Pojištění škod na drážních vozidlech,
- Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích,
- Pojištění škod na plavidlech (říčních a průplavových, jezerních, námořních),
- Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek,
- Pojištění odpovědnosti za újmu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce,
- Pojištění odpovědnosti za újmu vyplývající z vlastnictví nebo užití říčního, průplavového, jezerního nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.

5 Analýza rizik vybraného podnikatelského subjektu

Vybraný podnikatelský subjekt se zaměřuje na snižování ekonomické náročnosti a zvyšování efektivity kompresorových stanic. Zabývá se výrobou, prodejem, servisem a pronájmem kompresorové techniky a elektrocentrál.

5.1 Klasifikace rizik vybraného subjektu

Pro identifikaci rizik podniku bude vypracována klasifikace rizik podniku s rozdělením na interní a externí rizika. Rizika budou stanovena s ohledem na celkový provoz podniku. Z klasifikace následně budou vybrána rizika, jejichž případný dopad bude přenesen na pojistitele. Ostatní rizika budou řešena samopojištěním.

Tabulka č. 1: Klasifikace rizik subjektu

Věcná rizika	Interní	Externí
Výrobní	Technická rizika	Živel
	Obecná odpovědnost	Odcizení
	Špatný technologický postup	Přerušení provozu
Ekonomická	Finanční rizika	Legislativní
		Daňové
Informační	Elektronická zařízení	Kybernetická rizika
Sociální	Pracovní úraz a nemoc z povolání	
	Regresy zdravotních pojišťoven	
Technická	Environmentální riziko	
Logistická	Pojištění přepravy	
	Havarijní pojištění	
	Pracovní stroje	

Zdroj: vlastní zpracování

1. Technická rizika

V prostorách podniku se nachází strojní zařízení sloužící pro výrobu a servis kompresorů. K poškození strojů může dojít např. neodbornou manipulací nebo chybnou součástkou. Následná škoda se může projevit na stroji samotném nebo v rámci prostoje po dobu opravy.

Opatřením předcházejícím škodě je pravidelný odborný servis a školení obsluhy stroje.

2. Obecná odpovědnost

Dle činností podniku může dojít k poškození majetku a újmě na zdraví nebo životě třetích osob způsobenou provozní činností, vadným výrobkem nebo prací. Rizikem jsou také následné finanční škody třetích osob a škody vyplývající z držby nemovitosti.

Opatřením je pravidelná kontrola a údržba majetku, nemovitostí a kontroly kvality výrobků.

3. Živel

Základní pojistná rizika, se kterými je třeba vždy uvažovat. Vlivem živlu může dojít k poškození budovy, strojů nebo zásob. Zahrnují např. flexu, náraz vozidla, vodovodní škody, vichřice, krupobití, nepřímý úder blesku, atd.

Opatřením může být protipožární zabezpečení a přepět'ová ochrana.

4. Odcizení

Jednáním třetí osoby může dojít k odcizení materiálu, zásob, venkovních stavebních součástí nebo k bezdůvodnému poškození budovy. Základní rizika jsou krádež vloupáním, loupež a vandalismus. Připojistit lze také prostou krádež.

Opatřením je kamerový systém, EZS, bezpečnostní dveře a zámky.

5. Přerušování provozu

Jedná se o přerušování provozu v souvislosti se vznikem pojistné události, např. požáru, úderu blesku, atd.

6. Elektronická zařízení

K provozu podniku se váže používání elektroniky jako mobilní telefony, notebooky, tiskárny, atd.

7. Pracovní úrazy a regresy zdravotních pojišť'oven

Riziko úrazu při práci se stroji. Pracovní úrazy jsou řešeny v rámci zákonného pojištění. Regresy zdravotních pojišť'oven pokryjí případné újmy na zdraví zaměstnanců, ke kterým dojde při pracovní činnosti porušením povinností na straně zaměstnavatele.

Opatřením je dodržování bezpečnosti práce a souvisejících předpisů.

8. Environmentální pojištění

V rámci výroby může dojít k selhání ochranného zařízení.

Opatřením je pravidelná kontrola a údržba ochranného zařízení.

9. Pojištění přepravy

V tomto případě může dojít k poškození vlastních výrobků nebo náradí v rámci přepravy.

10. Pracovní stroje

Využívání mobilní techniky při provádění zakázek znamená riziko způsobení škody vozidlem, při vykonávání činnosti pracovního stroje. V zákonném pojištění odpovědnosti z provozu vozidla není pracovní činnost stroje zahrnuta.

5.2 Současná pojistná ochrana vybraného subjektu

Vybraný podnikatelský subjekt má momentálně pojištění sjednáno u pojišťovny Alfa. Jedná se o pojištění majetku a odpovědnosti. U majetkové části je soubor nemovitostí pojištěn na 20 800 000 Kč, movité věci na 6 850 000 Kč a soubor zásob na 2 700 000 Kč. Oproti provedené analýze rizik chybí v současné pojistné ochraně pojištění elektroniky, zatečení atmosférických srážek, nepřímý úder blesku, přepětí nebo prostá krádež. Zahrnuty nejsou ani náklady související se vznikem škody, např. náklady na demolici, stržení, dočasné přemístění majetku, atd. Chybí také pojištění přerušení provozu.

U pojištění odpovědnosti je na základní rozsah pojištění sjednán limit 10 000 000 Kč. Dále jsou připojištěny regresy zdravotních pojišťoven, čisté finanční škody a provoz pracovních strojů. Přehled současné pojistné ochrany je uveden v následujících tabulkách.

Tabulka č. 2: Současná pojistná ochrana, živelní pojištění

<u>Živelní pojištění – pojistné 26 828 Kč</u>	
Předmět pojištění, riziko	Pojistná částka v Kč
Flexa - soubor nemovitostí	20 800 000
Flexa - soubor movitých věcí	6 850 000
Flexa - soubor zásob	2 700 000
Flexa - cennosti, peníze	40 000
Ostatní živelná nebezpečí	2 200 000
Náklady na mimořádnou spotřebu vody	40 000
Náklady na obranu proti sankci EET	50 000
Vodovodní škody	6 000 000
Povodeň, záplava	1 000 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 3: Současná pojistná ochrana, odcizení

<u>Odcizení – pojistné 44 745 Kč</u>	
Předmět pojištění, riziko	Pojistná částka v Kč
Soubor nemovitostí	100 000
Soubor movitých věcí	5 850 000
Soubor zásob	1 700 000
Soubor cennosti, peníze	90 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 4: Současná pojistná ochrana, vandalismus

<u>Vandalismus – pojistné 2 282 Kč</u>	
Předmět pojištění, riziko	Pojistná částka v Kč
Soubor nemovitostí	100 000
Soubor movitých věcí	100 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 5: Současná pojistná ochrana, odpovědnost

<u>Odpovědnost – pojistné 31 451 Kč</u>	
Předmět pojištění, riziko	Pojistná částka v Kč
Obecná odpovědnost	10 000 000
Regresy zdravotních pojišťoven	3 000 000
Cizí věci převzaté	1 000 000
Čisté finanční škody	500 000
Provoz pracovních strojů	1 000 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 6: Současná pojistná ochrana, celkový přehled

<u>Současná pojistná ochrana – pojistné 154 660 Kč</u>	
Pojistné riziko	Pojistné v Kč
Živelní pojištění	26 828
Odcizení	44 745
Vandalismus	2 282
Rozbití skla	2 958
Pojištění strojů	23 010
Pojištění přepravy	22 411

ZpronevĚra	975
Pojištění odpovědnosti	31 451

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 Analýza nabídek vybraných pojišťoven

V analýze současné pojistné ochrany byly objeveny některé nedostatky, jejichž doplnění bylo poptáno u lokálních pojišťovacích institucí. Poptávka na sjednání nového pojištění byla odeslána sedmnácti pojistitelům působících na našem trhu. Nabídku předložilo pět z nich:

- Alfa pojišťovna
- Beta pojišťovna
- Gama pojišťovna
- Delta pojišťovna
- Epsilon pojišťovna

Pojistitelům byl předložen návrh na nový pojistný program, který byl rozšířen o další rizika dle analýzy. Rizikovou prohlídkou bylo zjištěno podpojištění několika předmětů pojištění, a to především u souboru nemovitostí, kde došlo k úpravě pojistné částky z 20 800 000 Kč na 40 000 000 Kč. Dle posouzení rizikového inženýra (riziková zpráva není pro potřeby této práce k dispozici), došlo k úpravě podpojištěných pojistných částek.

5.3.1 Modelace Alfa pojišťovny

Alfa pojišťovna je současným pojistitelem podnikatelského subjektu. Byly akceptovány změny pojistných částek u pojišťovaného majetku, živelního pojištění, vodovodních škod, povodní, odcizení a pojištění technických rizik. Naopak pojistitel nechce z větší části přebírat riziko za náklady vzniklé v souvislosti s pojistnou událostí, prostou krádež a odpovědnost za provoz strojů. Ze všech nabídek se jedná o tu nejlevnější. Porovnání nabídky Alfa pojišťovny se současným rozsahem je uveden v tabulce č. 7. Celkový přehled zahrnutých rizik je uveden v tabulce č. 15.

Tabulka č. 7: Porovnání současného pojistného x Alfa pojišťovny

	Současné pojistné	Alfa pojišťovna
Živel	26 828 Kč	30 636 Kč
Odcizení, vandalismus	47 028 Kč	14 586 Kč
Rozbití skla	2 958 Kč	3 185 Kč
Elektronika		9 072 Kč
Stroje	23 010 Kč	54 180 Kč
Přeprava	22 411 Kč	
Zpronevěra	975 Kč	1 050 Kč
Přerušení provozu		66 500 Kč
Odpovědnost	31 451 Kč	78 418 Kč
Celkem	154 661 Kč	257 627 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.2 Modelace Beta pojišťovny

Beta pojišťovna akceptovala většinu požadavků klienta. Z požadovaného rozsahu není v nabídce zahrnuto pojištění zpronevěry a odpovědnost z provozu strojů. Porovnání nabídky Beta pojišťovny se současným rozsahem je uveden v tabulce č. 8. Celkový přehled zahrnutých rizik je uveden v tabulce č. 15.

Tabulka č. 8: Porovnání současného pojištění x Beta pojišťovna

	Současné pojistné	Beta pojišťovna
Živel	26 828 Kč	66 140 Kč
Odcizení, vandalismus	47 028 Kč	12 398 Kč
Rozbití skla	2 958 Kč	3 325 Kč
Elektronika		9 500 Kč
Stroje	23 010 Kč	34 200 Kč
Přeprava	22 411 Kč	17 100 Kč
Zpronevěra	975 Kč	
Přerušení provozu		36 374 Kč
Odpovědnost	31 451 Kč	102 861 Kč
Celkem	154 661 Kč	281 898 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.3 Modelace Gama pojišťovny

Gama pojišťovna nabídla pojištění téměř v celém poptávaném rozsahu. Jediným nepojištěným rizikem je pojištění zpronevěry. Akceptovaný rozsah pojištění se přirozeně promítnul do výše pojistného, které je ze všech nabídek jasně nejvyšší. Porovnání nabídky Gama pojišťovny se

současným rozsahem je uveden v tabulce č. 9. Celkový přehled zahrnutých rizik je uveden v tabulce č. 15.

Tabulka č. 9: Porovnání současného pojištění x Gama pojišťovna

	Současné pojistné	Gama pojišťovna
Živel	26 828 Kč	42 924 Kč
Odcizení, vandalismus	47 028 Kč	37 158 Kč
Rozbití skla	2 958 Kč	v rámci živlu
Elektronika		6 978 Kč
Stroje	23 010 Kč	49 578 Kč
Přeprava	22 411 Kč	v rámci odcizení
Zpronevěra	975 Kč	
Přerušení provozu		31 218 Kč
Odpovědnost	31 451 Kč	191 844 Kč
Celkem	154 661 Kč	359 700 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.4 Modelace Delta pojišťovny

Delta pojišťovna nabídla rozsahově podobné pojištění jako Alfa pojišťovna, oproti které částečně akceptuje pojištění nákladů vzniklých v souvislosti s pojistnou událostí. Zároveň také odmítla pojištění software, odpovědnosti z provozu strojů a pojištění zpronevěry. Porovnání nabídky Delta pojišťovny se současným rozsahem pojištění je uveden v tabulce č. 10. Celkový přehled zahrnutých rizik je uveden v tabulce č. 15.

Tabulka č. 10: Porovnání současného pojistného x Delta pojišťovny

	Současné pojistné	Delta pojišťovna
Živel	26 828 Kč	73 869 Kč
Odcizení, vandalismus	47 028 Kč	9 300 Kč
Rozbití skla	2 958 Kč	v rámci živlu
Elektronika		16 251 Kč
Stroje	23 010 Kč	46 489 Kč
Přeprava	22 411 Kč	v rámci živlu
Zpronevěra	975 Kč	
Přerušení provozu		21 395 Kč
Odpovědnost	31 451 Kč	100 308 Kč
Celkem	154 661 Kč	267 612 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.5 Modelace Epsilon pojišťovny

Epsilon pojišťovna nabídla jak z pohledu rozsahu pojištění, tak i výše pojistného plnění střední variantu. Zahrnuty nebyly částečně náklady související se vznikem škody, stavební a montážní práce, pojištění zpronevěry a odpovědnost za provoz strojů. Porovnání nabídky Epsilon pojišťovny se současným rozsahem pojištění je uveden v tabulce č. 11. Celkový přehled zahrnutých rizik je uveden v tabulce č. 15.

Tabulka č. 11: Porovnání současného pojištění x Epsilon pojišťovny

	Současné pojistné	Epsilon pojišťovna
Živel	26 828 Kč	47 070 Kč
Odcizení, vandalismus	47 028 Kč	10 610 Kč
Rozbití skla	2 958 Kč	v rámci živlu
Elektronika		15 028 Kč
Stroje	23 010 Kč	35 568 Kč
Přeprava	22 411 Kč	24 267 Kč
Zpronevěra	975 Kč	
Přerušení provozu		41 640 Kč
Odpovědnost	31 451 Kč	100 477 Kč
Celkem	154 661 Kč	274 660 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.4 Vyhodnocení nabídek pojišťoven

K vyhodnocení nabídek pojistitelů bude použit scoring model. Kritéria jsou stanovena dle požadavků klienta, který ke každému kritériu přiřadil jinou váhu. Následně bude provedeno individuální hodnocení jednotlivých kritérií, podle jejich významu pro klienta. Každé kritérium bude ohodnoceno numerickou nebo verbální charakteristikou. Dalším krokem je ohodnocení této charakteristiky, která bude vynásobena příslušnou procentní vahou. Klientovi bude doporučena pojišťovna s nejnižším počtem bodů. (Martinovičová, 2007)

V tabulce č. 12 jsou uvedena vybraná kritéria a přiřazeny váhy dle klienta.

Tabulka č. 12: Kritéria pro scoring model

Kritérium	Váha
Výše pojistného	35%
Rozsah pojistného krytí	30%
Dosavadní zkušenosti	10%

Výše technických rezerv	10%
Kvalita likvidace škod	15%
Celkem	100%

Zdroj: vlastní zpracování

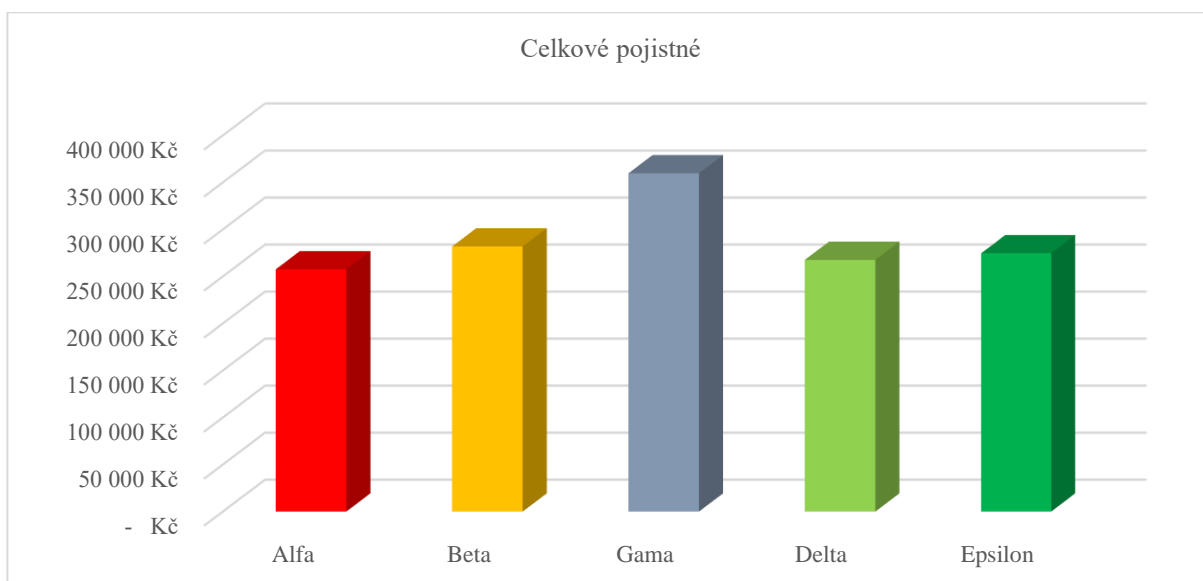
Výše pojistného je cena, kterou klient zaplatí pojistiteli za aktivaci pojistné smlouvy. (Martinovičová, 2007) Většinou se z pohledu klientů jedná o hlavní kritérium, kterým je co nejnižší cena. Porovnání pojistného za jednotlivé nabídky je uvedeno níže v tabulce č. 13 a grafu č. 1.

Tabulka č. 13: Porovnání pojistného předložených nabídek

	Alfa	Beta	Gama	Delta	Epsilon	Současné pojistné
Živel	30 636 Kč	66 140 Kč	42 924 Kč	73 869 Kč	47 070 Kč	26 828 Kč
Odcizení, vandalismus	14 586 Kč	12 398 Kč	37 158 Kč	9 300 Kč	10 610 Kč	47 028 Kč
Rozbití skla	3 185 Kč	3 325 Kč	v rámci živlu	v rámci živlu	v rámci živlu	2 958 Kč
Elektronika	9 072 Kč	9 500 Kč	6 978 Kč	16 251 Kč	15 028 Kč	
Stroje	54 180 Kč	34 200 Kč	49 578 Kč	46 489 Kč	35 568 Kč	23 010 Kč
Přeprava		17 100 Kč	v rámci odcizení	v rámci živlu	24 267 Kč	22 411 Kč
Zpronevěra	1 050 Kč					975 Kč
Přerušení provozu	66 500 Kč	36 374 Kč	31 218 Kč	21 395 Kč	41 640 Kč	
Odpovědnost	78 418 Kč	102 861 Kč	191 844 Kč	100 308 Kč	100 477 Kč	31 451 Kč
Celkem	257 627 Kč	281 898 Kč	359 700 Kč	267 612 Kč	274 660 Kč	154 661 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 1: Porovnání celkového pojistného předložených nabídek

Zdroj: vlastní zpracování

Dalším kritériem je rozsah pojistného krytí. V něm je hodnoceno, zda pojistitel poskytne k pojištění všechna rizika požadovaná klientem, včetně poptávané pojistné částky. Přehled rizik zahrnutých do nabídek pojištění se nachází v tabulce č. 15. Zelenou jsou vyznačena akceptovaná rizika, oranžovou akceptovaná rizika se změnou (vždy v neprospěch klienta, u pojistné částky upraveno na nižší částku, u spoluúčasti na vyšší částku) a červenou nezahrnutá rizika.

Tabulka č. 14: Přehled akceptovaných rizik I.

	Alfa	Beta	Gama	Delta	Epsilon
Akceptováno	32	52	54	34	44
Akceptováno se změnou	12	1	1	12	2
Nepojištěno	13	4	2	11	11

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 15: Přehled akceptovaných rizik II.

Předměty pojištění	Současná pojistná částka	Poptávaná pojistná částka	Alfa	Beta	Gama	Delta	Epsilon
			Pojistné částky				
Soubor nemovitostí, vlastních i cizích	20 800 000 Kč	40 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Soubor movitých věcí, vlastních i cizích	6 850 000 Kč	6 850 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Soubor zásob, vlastních i cizích	2 700 000 Kč	2 700 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Soubor cenností, vlastních i cizích	40 000 Kč	40 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Náklady na demolici, stržení, vyklizení, ...		5 000 000 Kč	×	✓	✓	✓	✓
Náklady na obnovu dat a dokumentace		500 000 Kč		✓	✓		
Náklady za mimořádnou spotřebu vody	40 000 Kč	500 000 Kč		✓	✓		×
Náklady na čištění odpadního potrubí		200 000 Kč	×	✓	✓		×
Náklady na doplnění hasicích přístrojů		500 000 Kč	×	✓	✓	×	×
Náklady na dokumentaci a likvidaci PU		500 000 Kč	×	✓	✓	×	×
Náklady na souvislosti s leg. změnami		500 000 Kč	×	✓	✓	×	×
Náklady na obranu proti sankci - EET	50 000 Kč	50 000 Kč	✓	✓	✓	×	×
Flexa	20 800 000 Kč	40 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Vodovodní škody	6 000 000 Kč	2 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Vichřice a krupobití	2 200 000 Kč	8 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Povodeň a záplava, zemětřesení	1 000 000 Kč	2 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Atmosférické srážky, vlivy		1 000 000 Kč		✓	✓		
Zpětné vystoupení vody z kanalizace		1 000 000 Kč	×	✓	✓	✓	✓
Nepřímý úder blesku, přepětí		500 000 Kč		✓	✓		✓
Stavební a montážní práce		200 000 Kč	×	✓	✓	✓	×
Škody způsobené ptactvem a/nebo hmyzem		100 000 Kč	×	✓	✓		✓
Ostatní živelní nebezpečí		5 000 000 Kč	×	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast živel		10 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast povodeň, záplava		10 000 Kč		✓	✓		✓

Přerušení provozu		25 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Doba ručení - 12 měsíců			✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast - integrální franšíza 2 dny			✓	✓	✓	✓	✓
Odcizení - nemovitost	100 000 Kč	100 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Odcizení movité věci	5 850 000 Kč	1 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Odcizení zásoby	1 700 000 Kč	500 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Odcizení cennosti	90 000 Kč	90 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Prostá krádež		50 000 Kč	×	✓	✓	×	✓
Výměna zámků		50 000 Kč	✓	✓	✓	×	✓
Vandalismus	200 000 Kč	300 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast odcizení		1 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast vandalismus		1 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Pojištění přepravy		1 500 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast - pojištění přepravy		1 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Pojištění zpronevěry		100 000 Kč	✓	×	×	×	×
Spoluúčast - pojištění zpronevěry		5 000 Kč	✓	×	×	×	×
Pojištění skel	100 000 Kč	100 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast - pojištění skel		1 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Elektronika - stacionární		200 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Elektronika - přenosná		100 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Software, náklady na obnovu, ...		100 000 Kč	×	✓	✓	×	✓
Strojní rizika		3 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast elektronika		5 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast strojní rizika		5 000 Kč	✓	✓	✓	✓	×
Obecná odpovědnost	10 000 000 Kč	10 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Čisté finanční škody	500 000 Kč	1 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Věci užívané a převzaté	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Životní prostředí		2 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Regresy pojišťoven	3 000 000 Kč	3 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Nemajetková osobnostní újma		10 000 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Provozem strojů	1 000 000 Kč	500 000 Kč	×	×	✓	×	×
Základní spoluúčast - odpovědnost		5 000 Kč	✓	✓	✓	✓	✓
Spoluúčast pro připojištění - odpovědnost		1 000 Kč	×	×	✓	×	✓

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnocení dosavadních zkušeností bylo stanoveno na základě vyjádření zaměstnankyně samostatného pojišťovacího zprostředkovatele, která pro tohoto klienta pojistný program sestavuje. Hodnocena je celková spolupráce, která je potřebná pro uzavření pojistné smlouvy. Zahrnuje také rychlost komunikace a ochotu vytvoření pojistného programu dle požadavků klienta.

Technické rezervy jsou peněžní prostředky, sloužící ke krytí závazků, které mohou vzniknout z uzavřených pojistných smluv. (Martinovičová, 2007) Výše technických rezerv byly zjištěny ve výročních zprávách vybraných pojišťoven, ale konkrétní částky nejsou uvedeny.

Kvalita likvidace pojistných událostí se stává důležitým hlediskem při hodnocení pojistitele. Hodnocena je rychlost a kvalita oddělení likvidace pojistných událostí vybraných pojišťoven. Hodnocení bylo stanoveno na základě zkušeností týmu likvidace pojistných událostí, který je součástí samostatného pojišťovacího zprostředkovatele.

Vyhodnocení jednotlivých kritérií je uvedeno v následující tabulce č. 16.

Tabulka č. 16: Vyhodnocení scoring modelu

Kritérium	Váha	Vybrané pojišťovny				
		Alfa	Beta	Gama	Delta	Epsilon
Výše pojistného	35%	257 627 Kč	281 898 Kč	359 700 Kč	267 612 Kč	274 660 Kč
		1	3	5	2	3
		0,35	1,05	1,75	0,7	1,05
Rozsah pojistného krytí	30%	Dobry	Vyborny	Vyborny	Dobry	Chvalitebny
		3	1	1	3	2
		0,9	0,3	0,3	0,9	0,6
Dosavadní zkušenosti	10%	Chvalitebny	Vyborny	Dobry	Dobry	Dobry
		2	1	3	3	3
		0,2	0,1	0,3	0,3	0,3
Výše technických rezerv	10%	Chvalitebna	Dobra	Dostatecna	Vyborna	Chvalitebna
		2	3	4	1	2
		0,2	0,3	0,4	0,1	0,2
Kvalita likvidace škod	15%	1,63	1,75	2,33	2,5	2,58
		1	1	2	3	3
		0,15	0,15	0,3	0,45	0,45
Celkem	100%	1,8	1,9	3,05	2,45	2,6
Pořadí		1	2	5	3	4

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky č. 16 dosáhla nejlepšího hodnocení Alfa pojišťovna. Na druhém místě se s velmi těsným rozdílem umístila Beta pojišťovna. Dále pak Delta a Epsilon pojišťovna. Poslední místo obsadila Gama pojišťovna, která nabídla téměř požadovaný rozsah pojištění, ale s velmi vysokým pojistným. Dle vyhodnocení by se klient měl rozhodnout mezi nabídkou Alfa a Beta pojišťovny. Alfa pojišťovna nabízí nejnižší pojistné. Beta pojišťovna zase za středně velké pojistné výborný rozsah pojištění. Mé doporučení by získala nabídka Beta pojišťovny, která kromě skvělého rozsahu pojištění poskytuje i spolehlivé služby z pohledu likvidace škod.

Závěr

Cílem této práce bylo seznámení se s pojišťovnictvím, subjekty, které v něm působí, problematikou risk managementu, možnostmi pojistné ochrany podnikatelských subjektů a navrhnout optimální pojistný program vybraného subjektu.

Teoretická část práce se zaměřila na identifikaci rizika, jeho kvantifikaci, kontrolu a finanční eliminaci důsledků. Na problematiku rizika navázala klasifikace podnikatelských rizik. Ta se věnovala konkrétním rizikům a možnostem pojistné ochrany, která je na našem trhu nabízena.

V praktické části se práce věnovala analýze rizik vybraného podnikatelského subjektu. K dispozici byl přehled současné pojistné ochrany a nabídky pěti českých pojišťoven na sjednání nového pojistného programu. Nabídky byly posuzovány především ze základních hledisek, kterými jsou rozsah pojištění a celkové pojistné. Tato kritéria obdržela v rámci scoring modelu největší váhy pro klienta. Mezi dalšími kritérii byla výše technických rezerv, kterou lze zjistit z výročních zpráv jednotlivých pojistitelů. Kritéria dosavadní zkušenosti a kvalita likvidace pojistných událostí byla ohodnocena za spolupráce s pojišťovacím zprostředkovatelem, který při výběru nového pojistného programu spolupracoval s vybraným podnikatelským subjektem a zároveň poskytl podklady pro vypracování analýzy.

Pojištění je způsob, jak podnik může ochránit svůj majetek v případě vzniku nenadálé situace. V rámci každého provozu se mohou vyskytnout události, které mají dopad na další fungování podniku. Správně nastavené a sjednané pojištění může podnikatele zachránit před finančními problémy nebo přímo před zánikem jejich podnikání. Proto je dobré nedívat se na institut pojištění pouze jako na způsob vyhazování peněz, ale jako na podmíněně návratnou formu investice. Podnikatelský subjekt by při sjednání měl promyslet, zda se chce zaměřit na ochranu proti menším frekvenčním škodám nebo proti těm velkým, které ho opravdu mohou ohrozit.

Dle mého názoru by pojištění mělo chránit spíše před velkými škodami, nežli menšími frekvenčními. Malé události lze snadněji pokrýt z vlastních prostředků a znamená to i administrativní úlevu, která s uplatňováním většího počtu škod souvisí. Velké škody jsou ty, které ohrožují chod podniku a pojištěný subjekt by neměl podcenit nastavení výše pojistných částek a souvisejících spoluúcastí, které mohou znatelně ovlivnit výši konečného pojistného.

Seznam odborné literatury:

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. *Teorie pojistných trhů*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-015-7.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, [2015]. ISBN 978-80-87865-25-5.

GMENOVÁ, Eva. *Pojištění v kostce*. Vyd. 1. Praha: Knihy Radosti, 2020. 88 s. ISBN 978-80-906748-7-5.

JANATA, Jiří. *Pojištění a management rizik v makléřském obchodě*. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-66-5.

JANDOVÁ, Lucie. *Pojištění v novém občanském zákoníku: komentář: [§ 2756-2872]*. V Praze: C. H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-530-5.

KARFÍKOVÁ, Marie a Vladimír PŘIKRYL. *Pojišťovací právo*. Praha: Leges, 2010. Student. ISBN 978-80-87212-45-5.

MARTINOVIČOVÁ, Dana. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. Ekonomie. ISBN 978-80-87071-08-3.

NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN isbn978-80-7357-735-3.

PÁLENÍK, Vladislav. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. Praha: Linde, 2007. Praktické ekonomické příručky. ISBN 978-80-7201-644-0.

SMEJKAL, Vladimír. *Kybernetická kriminalita*. 2. rozšířené a aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-720-7.

Vyhláška č. 125/1993 Sb. Vyhláška ministerstva financí, kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

Zákon č. 170/2018 Sb. Zákon o distribuci pojištění a zajištění.

Zákon č. 262/2006 Sb. Zákoník práce.

Zákon č. 277/2009 Sb. Zákon o pojišťovnictví.

Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník.

Zákon č. 168/1999 Sb. Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).